

**Responsio, ad Dissertationem epistolicam ... / Jo. Christoph. Bohlii ...
quam, de usu novarum cavae propaginum in systemate chylopoeo, nec
non de cortice cerebri conscripsit.**

Contributors

Ruysch, Frederik, 1638-1731.

Bohl, Johann Christoph, 1703-1785. Dissertationem epistolicam.

Publication/Creation

Amsterdam : Jansson-Waesberge, '1725' [i.e. 1744?]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/erkvwdmm>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

5
FREDERICI RUYSCHII,

*Anatomiae & Botanices Professoris, Academiae
Caesareae Nat. Curiosorum ut & Regiae
Societ. Anglic. Membr.*

RESPONSIO,

A D

DISSERTATIONEM

EPISTOLICAM,

VIRI DOCTISSIMI,

JOH. CHRISTOPH. BOHLII,

Reg. Boruss. Med. Doct.

Q V A M,

De usu novarum Cavæ propaginum in systemate Chy-
lopœo, nec non de Cortice Cerebri, conscripsit.

Cum figura aenea.

AMSTELODAMI;

Apud JANSSONIO-WAESBERGIIOS.

MDCCLXXV.

FREDERICI RUYSSCHII

Anatomie & Botanices Professor, Academiae
Caesareae Nat. Carolinae in Regia
Societ. Augst. Memb.

RESPONSI

AD

DISSERTATIONEM

EPISTOLICAM

VIRI DOCTISSIMI

OH. CHRISTOPH. BOHLLII

Reg. Boruss. Med. Doct.

Q. V. A. M.

De ulu novarum Cave propagatum in Systemate Cavae
loporo, nec non de Corice Cerebri, contemp.

Cum Aetate ann.

AMSTELODAMI

publ. JANSONIOWAESBERGII

MDCCLXXV

FREDERICI RUYSCHII

RESPONSIO,

A D

JOAN. CHRISTOPH. BOHLIUM.

Clarissime Doctissimeque VIR.

itteras Tuas VI. Kalend. Novemb. ad me dadas, summa animi delectatione perlegi, & inveni in eis eruditionem profundam, quam diu jam, quousque mihi notus fuisti, cognovi, elegantiam styli, modestiam, imo quæcunque Erudito laudem tribuunt & commendant inscribendo observasti, ita ut de Te dici haud possit: non profecturis littora bobus arasti! sed peto, Vir Doctiss. ut mihi concedas, si in quibusdam rebus, quæ inter nos aguntur, aliam foveam sententiam; nam Philosophia mea est, *Veni & Vide!* Pauca quidem verba, sed magnum argumentum!

Nondum obliviscor, mi Bohli, quid in juventute mea studioso cuidam Leidæ accidebat, qui rogabat Professore tum temporis Theologiæ, HOORNBEEK quem sectatorem eligeret in Philosophia, Aristotelem, an Cartesium? responsionem accipiebat: *Biblia!* simili modo Vir Doctiss. si quæreres, quænam verior certitudo sit, an ea, quæ oculis corporis fundatur, an illa, quæ oculis mentis rem proponit, & ita existere judicat? Nonne omnes priorem sententiam eligerent præ alia? Similiter tum temporis quæstionem hanc urgebant Eruditi: An oculis sit habenda fides, nec ne? an quis uno vel utroque videat oculo? Et sic eruditi eo tempore Philosophiam & Medicinam profitentes, tempus suum in ignorantia consecrabant, quod ego consumo, ut inquiram, num per *Veni & Vide*, quantum possibile sit, confirmare valeam. Interim ne exspectes à me responsiones & censuras

super omnia notata Tua, fatis gravia, quorum resolutionem a me exigis, hoc enim non decet Virum senem, qui jam ultimas vitae suae dies consumpsit, nec modestum & eruditum, sed videbo saltem, num ex meis responsionibus ad quaestiones, Tuas aliquid eruere possim in incrementum reformandae cognitionis corporis nostri (de quo nobis Medicis tam multum in Praxi iuvat) sed pro disputatione, ratiocinio, & Philosophia, *Veni, & Vide* meum substitutam.

Fol. 4. Lin. 2. dicis. „ Quantum est, cuius oculariter li-
 „ quore iniecto demonstrare, humores circulantes in corpore,
 „ solo vasorum capillarum, diversae tantum figurae mechanis-
 „ mo, quae vel penicillatim desinant, ut in Liene, Hepate, &c.
 „ vel in pulpa vasculosa evanescant, ut in corticis Cerebri mi-
 „ randa fabrica, vel tomenti instar exeant, ut in Pia Meninge,
 „ Mesenterio, intestinorum tunica nervea, (potius celluloso-
 „ vasculosa,) vel vermiculorum more per serpentinis tractus
 „ in varios circinnos, circumvolutiones, figurentur, ut in Re-
 „ ne, Testibus. &c.

Recte haec urges V. D. quae ante hac inaudita, nunquam visa erant, & quae mihi multas parabant rixas, cum haec inveniebam, & Eruditis publicabam, quae tamen nunc multis laudibus assumuntur! Systema meum porro quoque confirmant fructus & folia arborum, herbarum &c. quae clarius differentias vasorum demonstrant, ut in sequentibus ostendam. Hinc sane ex illis, quae adfers sequuntur res maximi momenti, quod nempe haec vel illae definitiones mutandae sint. Cum verba Tua allegata prius legeram, tam foecundam differendi inveni materiam, ut potuissem responsione mea integrum opus conficere, quod vero seni non consultum foret: attamen, ut aliquid dixisse videar, quaedam proponam, quid nempe de Tua propositione iudicandum sit, quae extremitates vasorum nostrorum pertractat, nempe quod illae fabrica diversissimae sint. Recte revera mentem systematis mei percepisti, & melius adhuc philosophatus es, secus ac alii, qui nebula ignorantiae adhuc sepulti iacent, non obstante modesta & frequenti invitatione mea: *Venite & Videte!* vel ob negotia vestra, mittite amanuenses vestros, ut veniant & videant, vobisque quae vide-

viderint & audiverint, referant. Semper sane inventio mea res maximi momenti permanebit; quare revera non magis miror, quam quod adhuc dentur, qui talparum instar occaecati sint, & mea inventa nondum arripiant, veluti fecit Celebr. *Profess. Schelhammerus*, qui opera mea legens, & inveniens, quod corticem Cerebri vasculosum statuerem, mascule mihi objiciebat, donec post paucas septimanas rem melius penetrans, mihi scribere debuerit, me vera dixisse; & utinam omnes hunc Virum sequerentur. Verum scio causam quare contradicant. Non enim omnibus concessa sunt libera iudicia propter micæ detestandas.

Lin. 11. „ Hinc invicta Theoremata struere, quod pro
 „ ratione circuitus vasorum organicorum, diversa humorum
 „ indoles, & diversa secretionis methodus & actio valeat,
 „ imo quantum est introductas in rationalis medicinæ effectas
 „ Chemicorum Patrum per fermenta, effervescentias, secre-
 „ tiones ex foro medico profligare?

Vera sane loqueris V. Doct. quod nos diu cum his rebus detinuerint autores, & quod hoc ævo per DEI gratiam, veriore & puriore essentiali cognitionem adepti simus corporis nostri, in quo vero nunc acquiescendum non erit, sed omnibus viribus nos allaboremus ad propagandam cognitionem hanc, simulque Creatori sapienti referamus gratias, qui oculos nostros illustravit, ut videre possimus, quod erravimus in via, quam cæci illi Magistri nos manuduxerunt, & quod occasionem iam nacti, varia mala melius cognoscere & curare valeamus, quam ante hac quidem factum fuit, de quo duo mei Tractatus de musculo orbiculari Uterino & firmiore adhæsiōe placen- tæ testantur, qui, (si antiqua fuisset ignorantia) ignoti mansissent, cum tamen in publica commoda vergunt & plurimæ parturientes, imo millenæ, quæ prius moriebantur, nunc vitam feruent, uti videre licet ex exemplis in supra dictis Tract. allegatis.

Porro Vir Doctiss. Fol. 21. dicis. „ Ne dicam, V. C
 „ Te hoc vasorum systema (quod præ ceteris inventis in A-
 „ natome demonstrasse gloriaris) in plantarum Anatome con-
 „ firmasse & veram analogiam secretorum succorum in ve-
 „ getan-

„ getantibus per vasa succosa , cum secretione animali per
 „ vasa arteriosa , magno convictionis dogmatum tuorum ar-
 „ gumento ostendisse. Ecquis enim vel somniavit unquam,
 „ plantas eodem mechanismo constare , vegetare , nutriri ,
 „ prolem generare ac homo per constantes operantis naturæ
 „ facultates , vitam sanitatemque servat? obstupescit animus,
 „ quoties pyra, pruna, poma armeniaca &c.

Respondeo: cum me primum ad examinandam Anatomiam plantarum conferebam, tantam diversitatem non tantum circa canales succosos fructuum, (quos primo enodabam) sed etiam circa canales foliorum inveni, & sic sensim me ad herbas converti & flores, quod eo magis mirum est, quia de eis nil unquam somniarunt, vel viderunt, vel audiverunt Eruditi, quod vero tantam iam peperit æstimationem, ut Magni corporis humani & plantarum scrutatores, testis sit Magnus Leidensis Professor, *Boerhaavius* meus, qui non sine laude hæc in lectionibus suis studiosis iam proponit, id quod Tu Vir Doct. in sequent adducis, & mihi ab aliis relatum fuit. „ Cum mihi
 „ V. C. ex veteri favore cryptas quoque Boerhavianas in
 „ melonibus, peponibus & fere in toto Cucumeraceorum ge-
 „ nere ante discessum meum demonstrares.

Ex hisce allegatis video, Vir Doct. Te cum æstimatione accepisse, quæ de Anatome plantarum Tibi ostendi, & quare hoc aliquis non adfereret, cum in hac inveniantur, quæ salutem nostram concernunt, & quodnam hoc non est argumentum pro confirmatione novi mei systematis vasorum sanguineorum! Antequam me ad hoc opus accingerem, omnia plena erroribus erant, dum vero meliora docebam, multi se offenderunt, me semper novatorem esse, quos vero sæpius refelli & nubeculas ignorantia dissipavi. Res magni momenti! Cum hortum meum suburbanum intrabam, pyra & fructus maturi ab arboribus decidebant, ac si mecum colloqui, & dicere vellent: examines nos, ut te defendas contra rixas, quas omnes homines contra te, & tua dogmata de vasis sanguiferis movent, cum canales nostri succosi idem testentur & te in tui honorem defendant: Miracula hominibus cantabam tum temporis, cum demonstrabam analogiam Lienis hu-
 mani

mani cum pyro, respectu canalium, quarum substantia his fere constat, velut superius dixi & demonstravi, & nunc ex supra abundanti ostendere volui, ut quilibet raritatem inventi hoc videret.

Demonstro ergo, quod, cum Lien noster duplici investitus sit membrana, hoc quoque verum esse in pyro, id quod corticem pyri vulgus vocat, & cum Lien duplicem membranam habeat, pyrum quoque. Jam, si quod præcipuum est, de interiori substantia quæris, idest, de structura vasorum, nunc respondeo, quod cum vasa Lienis maxima parte mere sanguifera sint, vasa pyrorum una cum integumento seminis pyrorum ad idem esse succosa: præterea vasa Lienis sanguiflua in multos ramos disperguntur; simili modo quoque fit in pyris: fines vero vasorum sanguiferorum in Liene desinunt in pulpam, vasa succosa pyrorum etiam; tandem adhuc novi quid affirmare audeo, quod, bene considerans pulpam Lienis cum pulpa dictorum pyrorum, affirmare possim statim, an pulpa mihi proposita sit pyrorum an Lienis?

Præterea Vir Doct. adducis in fine hujus pag. hæc verba:
 „ Anno enim præterito, quo indefesso Tuo in Anatome
 „ corporis humani scrutinio, unum tantum, proh dolor! ca-
 „ daver secandum traderent, horti tui suburbani, (uti mihi
 „ tum temporis tristi animo scripseras) delicias & culturam
 „ excolebas, terramque evolvendo, plantas quoque anatomi-
 „ ce & arte Tua evolvere curæ erat, quidque profeceris, ex-
 „ ultanti, ut soles, pede, suspiriisque fufis monstrabas, ecquid
 „ vero? Polygamiam scilicet plantarum, seu plantam inter
 „ plantas &c.

Respondeo: Verum est, Vir Doct. quod tum temporis per totum annum unum tantum cadaver secaverim, & multis circa illud tempus difficultatibus occupatus fuerim, sed si male tunc, in sequenti non ita erit, ut confido! Quæres hic, uti multi jam ex me quæsiverunt, an non ab Anatomia corporis humani similiter & ab Anatomia plantarum desisterem, & officium ante brevem vitæ meæ terminum deponerem? Respondeo: certe, Vir Doct. si cogito me jam æternitati proximum esse, & vitam tam longævam inter negotia & mortem jam consumpsisse,

plisse, & quod tanta senectus opus habeat, vitam quæ superest, solitarie in pace transigere: tunc scias, me sæpius jam mihi proposuisse finem Anatomicis studiis imponere, sed non potui, nam indies litteris obruor, ubi varia à me tentanda exigunt, & quod miror, hoc est: quod, quo annosior DEI gratia fio, eo magis amor in Anatomem, & scrutandi corpora curiositas infatiabilis evadat, quam gratiam DEI Omnipotentis providentiæ gratus adscribo, de quo testantur adhuc ultima mea inventa, quæ in salutem sexus sequioris, quæ per tot secula male tractata fuit, nunc vero per me vitam conservat, edidi. Amor meus tantus adhuc est, machina corporis mei nondum destructa est, ut, si Omnipotens DEUS mihi hoc tantum adhuc anno vitam & sanitatem servaret, sane inciperem tractare descriptionem rariorum inventorum, quæ spectant morbosum hominis statum, vel quomodo hominis corpus per annos sensim mutetur, quod in me, tam annoso sene proprio exemplo expertus sum & annotavi.

Tantum Vir Doct. fol. 4. dicit: „ Ecquis enim vel somnia-
 „ vit unquam plantas eodem mechanismo constare, nutriri
 „ prolem generare, ac homo per constantes operantis naturæ
 „ facultates vitam sanitatemve servet? obstupescit animus,
 „ quoties pyra, pruna, poma Armeniaca, evoluta, excarnata,
 „ in que sceleta redacta memini, & totus hæret in reiteratis
 „ circa plantarum Oeconomia experimentis &c.

Respondeo; Non sine ratione hæc dicit, Mi Bohli, quod hæc cum admiratione spectaveris, & quod antehac nemo vel somniavit de analogia illa, quæ est inter Lienem hominis, & pyrum saccharum, respectu substantiæ, vitæ, & propagationis earum: cum Anatomiam plantarum examinarem, & hæc miracula viderem, præ admiratione obstupescebam, quare consultius putavi publico hæc revelare, veluti videre licet in *Decade III. Advers.* nam sine descriptione nemo mihi fidem dedisset, & nunc alii jam plantas ita tractare incipiunt, sed nemo tam felici successu, ac ego in liquore conservat, ubi objecta figuram eandem retinuerunt, quam habebant, dum ab arbore adhuc pendebant. Postea hæc experimenta etiam tentavi in pomis armeniaticis, persicis, prunis, & ante
 breve

breve tempus incepti iam plantas terrestres perfectas, imprimis umbelliferas, Apium, Daucos, Petro- & Oreo-felina, & in his quoque vasa respondent cum vasis sanguiferis corporis nostri.

Video quoque V. Doct. quod mentionem facias de inventione mea circa plantas eas, quæ, cum post servitia sua, quæ nobis iam emarcidæ præstiterunt, emeritæ fiunt, aliam stirpem in substantia sua producant, quæ, nova planta anomala nullam analogiam cum matre sua habet. Hunc naturæ cursum faceto, aut bene respondentem vocabulo vocas V. D. polygamiam plantarum. Vidisti iam apud me Amanuensis meus, duas ejusdem generis, & quamlibet substantiæ ab alia diversæ, & veluti esset polygamia vel bigamia, quam rem non sine admiratione inveniebam; plantam nempe inter aliam plantam, quæ per centum annos & plures non inservientes, iam moribundæ aliam producerent plantam in se, quæ nunquam solem adspicit, nec ab aëre, luna, pluviis, vel alia temperie refocillatur. O profunditas! O Eruditum nescire! ubi Creator sibi soli aliquid servat. Præterea una harum cava erat, & notandum, quod in interna superficie viderim analogiam Cryptarum Boerhavianarum. Longum foret, omnia Tua V. D. quæ à me exigis, & quæ Anatomicum subtilem sapiunt, tangere. Iam ad incudem super corticem Cerebri, quam materiam non sine iure V. D. vocas rixosam, quia in hæc usque tempora confiteri debamus, quod, cum multum iam sciamus, adhuc dicere debeamus: Quantum est, quod nescimus!

Fol. 8. „ Nunquam Cl. V. meditabundus magis circa Tua
 „ & mea præparata hæreo, quam ubi corticem Cerebri ex-
 „ mino, nesciens sæpe, an glandulosa Malpighiana hypothesis
 „ prævaleat, an Tua vasculosa, utrumque multum negotii
 „ faceffit. Malpighianæ revera oculus & microscopium fa-
 „ vent: cum enim corticem, qua parte piæ matri continuus
 „ est, vides, videbis mecum parem arteriolarum mollissima-
 „ rum compressarum reptatum, & corpora olivaria glandosa
 „ confuse inter se nexa, ac in glandulis spuris intestinalibus,
 „ quæ se tam arcte in gyros Cerebri, eiusque profunde in-
 „ sculptos sulcos, intestinorum convolutionibus, similes dimit-
 „ tunt, ut iurares (ni sensuum iudicium falleret) glandulas esse

B

„ gene-

„ genesin, licet subtiliorem medullæ Cerebri & corticis &c.
 Respondeo: mirum non est V. Doct. quod meditabundus hæreas, quando singularem illam corporis humani partem, puta corticem Cerebri consideras, quem jam mirati sunt Viri Eruditi ante me, & mirabuntur adhuc post mortem meam, cum præcipua & difficillima pars sit ad scrutandum: attamen nostro seculo plura examinavimus, ac antecessores nostri sci- verunt, cum DEI gratia cognitionem illam adepti simus, qua cadavera in statum ceu vivum redigere possimus, de qua arte apud antecessores nostros altum silentium! Num vero Pia mater continua sit cum cortice Cerebri, uti dicis, hoc potius arteriis Piæ matris adscriberem, quam ipsi Piæ matri ceu membranæ. Equidem sustineo hanc hypothesein, quod Pia mater mollissima membrana existens, mire copiosis arteriis constet, ut per repletionem Pia mater videatur nil esse, nisi vasa, sed copia hæc vasorum mihi non videtur Piæ matri ceu subtilissimæ membranulæ data, ut eam nutriat, vel ad calorem eius aliquid tribuat, sed quod destinata sit, ut conficiat ipsum corticem, quem nunc per experimenta iam convictus, puto constare ex finibus modo dictarum arteriolarum, quæ in aliud esse degenerarunt, seu, quod fines ultimarum arteriolarum Piæ matris in aliud esse degenerantes sint ipse cortex.

Hoc nemini credo insolitum videatur, cum demonstrarem, quod etiam alia vasa plura in aliud esse degenerent, & hoc non solum in statu naturali sano, sed etiam in morbofo, quæ observata mea ansam sane darent, ut integrum tractatum scribere possem.

Permitte V. Doct. ut Tibi quædam dicam, quæ controversiam tangunt. Nosti V. Doct. & ego novi divinam sane scientiam in Anatome corporis humani Magni Professoris Boerhaavii. Hic non ita pridem per vices me interrogavit num aliquando viderim, quod arteriæ pulsantes per corticem decurrerent. Respondi: Non: sed si tertia vice jam me interrogaret, responderem: dantur vasa, *Veni & Vide!* & quid Clariss. Professor Boerhaave videret? respondeo; videbit totum corticem nihil aliud, quam propagines arteriolarum in aliud esse degeneratarum, & repræsentantium pulpam va-
 forum

forum sanguineorum in homine, in pyrorum vasis, pulpam in pyris.

Quaestio hæc Magni Professoris, num unquam in Cerebro viderim arteriolas, mihi erat sublimis, sed cogitando quoque postea, de quo hoc mihi interrogatum fuerit, me conferebam, ut inquirerem in hanc rem, & dignam inveni, ut tempus confumerem in ejus examine. Tum temporis contentus eram opinionibus Anatomicorum, quod arteriæ per corticem decurrerent, nam in putabant omnes, quod nulla pars in corpore nostro inveniantur, quæ non vel pluribus, vel minus pluribus vasis constaret, sed postea confusum chaos inveni, sed nunc exclamo: *Veni & Vide!*

Quod vero dicas, Vir Doct. quod nescias quænam hypothesis prævaleat, quando meditabundus hæres circa Tuâ & mea præparata, tunc respondeo *Veni! Vide!* & mea præparata, quæ nunc conservo, lustra, & tunc videbis facile, quænam prævalebit hypothesis. Putas, quod, oculos & microscopium Malpighio faveant, sed ego puto, quod si Magnus tuus Malpighius viveret, & nostram controversiam audiret, mecum deberet sententire. O! Veni illud & de tam efficax est, ut omnes, quot quot sint tacere debeant.

Postea proprio Te gladio jugulas, & pro mea defensione proponis hæc verba: „mecum videbis (Corticem puta) arteriolarum mollissimarum compressarum reptatum, & corpora Olivaria glandosa confuse inter se nexa.

Quod attinet corpora illa dicta Olivaria, hæc sane est veritas quædam perversa sine ulla entitate, de quibus memini, quid mihi accidebat, cum Profess. Bidloo pro sua defensione contra me volebat demonstrare, quod cortex Cerebri corpora Olivaria essent, & hoc quidem in publica Anatomia. Tenebat nempe corticem cerebri in manu sua & auditoribus interrogabat, num non viderent, quod cortex Cerebri tales essent glandulæ, ac in suo opere dixisset, cum vero ad Professore Volderum venisset, (qui non ex nunc solebat aliquid asserere) & Eum interrogabat, respondebat: Non, mi Domine. Et ta adhuc nunc non nulli dantur, & hoc propter micas! Si nunc & ex Te Vid. Doct. peterem, ut mihi hæc prætenfa

corpora Olivaria demonstrares, nonne idem Tibi contingeret? milites quando hostium adventum audiunt, clamant; ad arma! ad arma! sic ego dico hic: *ad visum! ad visum!*

Sed abrumpo discusum meum, V. Doct. cum negotia mea fatis gravia sint, & vita mea brevis, quæ mihi fatis seni adhuc superest: sed non obliviscor mi Bohli, quem per colloquia & modestiam amo, Tibi omnia fausta precari. DEVS, qui doctes in sua gratia in Te plantavit, eas alterius fervet in sui honorem & proximi salutem. Ne sis tristis super fata illa, quæ Tibi acciderunt, sed DEO confide, qui providebit omnia in bonum. Vive semper felix, & ut incepisti, porro plus ultra studiis incumbe, quod Tibi ex toto pectore sincere precatur.

Totus Tuus

FRED. RVYSCH.

Amstelod: 15. Jun. 1727.

FIGURAE EXPLICATIO.

A. Segmentum Piæ matris ex infante.

B. Trunculi arteriosi ex carotidibus & cervicalibus oriundi.

C. Horum extremitates, corticem constituentes, evoluti.

D. Pulpa, seu pulposæ particulæ, quæ sculptori impossibiles fuerunt ut rite, repræsentari potuerint.

Nerv. Taf. 132.